

PROGRAMA ANALITICĂ / FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Științe ale Educației
Departamentul	Departamentul de Științe ale Educației
Domeniul de studii	Științe ale educației
Ciclul de studii	Masterat
Programul de studii/calificarea	Managementul instituțiilor educaționale

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	COMUNICARE INTERPERSONALĂ ȘI GESTIUNEA GRUPULUI				
Titularul activităților de curs	Conf. dr. Maria-Doina SCHIPOR				
Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Doina-Maria SCHIPOR				
Anul de studiu	I	Semestrul	2	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DAP
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - obligatorie (impusă), DO - opțională (la alegere), DF - facultativă (liber aleasă)				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:		ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe		50
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren		30
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri		50
II d) Tutoriat		0
III Examinări		3
IV Alte activități:		0

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	130
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	175
Numărul de credite	7

4. Precondiții

Curriculum	-
Competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului		1. videoproiector, fișe de lucru, PC, videoproiector, grila de observație a comportamentului elevilor, fișa psihopedagogică a clasei, suporturi electronice pentru unitatea de curs, prezentări PPT, materiale pentru aplicații, flip-chart, foi A1 și A3
Desfășurare aplicații	Seminar	2. videoproiector, fișe de lucru, PC, videoproiector, grila de observație a comportamentului elevilor, fișa psihopedagogică a clasei, suporturi electronice pentru unitatea de curs, prezentări PPT, materiale pentru aplicații, flip-chart, foi A1 și A3
	Laborator	-
	Proiect	-

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C2. Implementarea /realizarea programelor/activităților de management al organizației școlare și al grupurilor educaționale C4. Managementul relațiilor externe ale organizației școlare
-------------------------	---

	C5. Managementul carierei și dezvoltarea performanțelor instituționale C6. Elaborarea de analize, studii și cercetări și valorificarea acestora în practica profesională
Competențe transversale	CT3. Utilizarea unor practici educative eficiente de învățare pe tot parcursul vieții, în vederea formării și dezvoltării profesionale continue și adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului profesional și social

7. Obiectivele disciplinei

Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea unui sistem conceptual-metodologic vizând analiza, interpretarea și gestionarea situațiilor de comunicare interpersonală și la nivelul grupurilor școlare sau extrașcolare.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> • O.2.1. Identificarea și utilizarea unor strategii de management instituțional și de dinamică a grupului care să asigure funcționarea eficientă a organizației școlare și evoluția pozitivă a grupurilor; • O.4.1. Aplicarea unor strategii de dezvoltare a unor parteneriate și relații cu mediul extern instituției, în scopul valorificării resurselor și eficientizării activității instituției; • O5.1. Aplicarea metodelor și instrumentelor de gestionare comunicării interpersonale și gestiunii grupurilor în vederea dezvoltării unui management eficient și flexibil; • O.6.1. Aplicarea unor metode științifice specifice în desfășurarea unor cercetări empirice asupra problemelor specifice comunicării interpersonale și gestiunii grupurilor; • OT.3. Dezvoltarea unui plan personal de învățare pe tot parcursul vieții activând sistemul de practici educative adaptative în contextul schimbărilor societății.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Introducere în analiza comunicării interpersonale <ul style="list-style-type: none"> • Comunicarea – problematică și definire; • Particularități ale comunicării interpersonale; • Procesul de comunicare - componentele procesului de comunicare; • Forme și tipuri de comunicare 	2 ore	expunere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația	
2. Comunicarea umană <ul style="list-style-type: none"> • Etape în dezvoltarea comunicării umane; • Niveluri ale comunicării umane; • Funcții ale comunicării interpersonale. 	2 ore	prelegerea intensificată, conversația, descoperirea dirijată	
3. Teorii și modele ale comunicării <ul style="list-style-type: none"> • Teorii și modele clasice ale comunicării; • Modele și dezvoltări teoretice noi ale comunicării. 	2 ore	expunere dialogată, descoperirea dirijată	
4. Comunicarea orală - stiluri de comunicare interpersonală <ul style="list-style-type: none"> • Comunicare și ascultare – rolul ascultării active în comunicare; • Personalitate și comunicare – asertivitatea în comunicarea interpersonală; • Comunicarea în discursuri publice – tipuri de discurs și modalități de valorificare. 	2 ore	prelegerea intensificată, conversația, explicația	
5. Niveluri și instanțe psihice implicate în comunicarea interpersonală <ul style="list-style-type: none"> • Analiza și construcția mesajului ca tranzacție interpersonală; • Atitudini, devize și scenarii implicate în construcția mesajului; • Gestionarea comunicării ca tranzacție interpersonală. 	4 ore	expunere, conversația, descoperirea dirijată	
6. Dimensiuni psihologice explicite și implicite ale mesajului în comunicare <ul style="list-style-type: none"> • Mesajele nonverbale și paraverbale; • Registrele reprezentationale; • Metamesajele; Factori ce contribuie la metamesaje; • Bariere în calea comunicării; 	4 ore	expunere dialogată, problematizarea, studiul de caz	

<ul style="list-style-type: none"> Principii de utilizare a mesajelor implicite în vederea inducerii schimbării educaționale. <p>7. Comunicarea la nivelul grupurilor și organizațiilor</p> <ul style="list-style-type: none"> Grupul – definire și caracteristici. Tipuri de grup. Dinamica grupurilor. Specificul comunicării la nivelul grupului de lucru. Grupul clasă de elevi ca grup de lucru Comunicarea didactică în relație cu grupul de elevi 	2 ore	conversația, descoperirea dirijată, studiul de caz	
<p>8. Metode de cunoaștere a grupurilor</p> <ul style="list-style-type: none"> Observația sistematică; Profilul psihosocial al grupului; Metoda sociometrică Fișa de caracterizare psihopedagogică a grupului clasă de elevi 	2 ore	demonstrația, conversația, problematizarea, metodele și tehnicile gândirii critice	
<p>9. Gestiunea grupului – comunicarea vizând conducerea grupurilor</p> <ul style="list-style-type: none"> Rolul liderului în dinamica grupului; Tipuri/stiluri de conducere a grupului; Forme ale comunicării lider-grup; Valoarea comunicativă a intervențiilor psihopedagogice în gestiunea grupului. Efectele metodelor pedagogice 	2 ore	conversația, problematizarea, studiul de caz	
<p>10. Gestiunea grupului – comunicare și motivare</p> <ul style="list-style-type: none"> Motivația – definire, caracteristici; Teorii ale motivației din perspectiva comunicării; Strategii de motivare individuală și de grup. 	2 ore	expunere, prelegerea intensificată, problematizarea, conversația	
<p>11. Gestiunea grupului – comunicarea în situații de criză</p> <ul style="list-style-type: none"> Criza și conflict – definire; Tipuri de conflicte la nivelul grupului școlar; Limite ale comunicării în situații de criză și conflict; Intervenția în situații de criză și conflict: negocierea, medierea, peer mediation. 	2 ore	expunere dialogată, conversația, descoperirea dirijată	
<p>12. Curs de sinteză</p> <ul style="list-style-type: none"> Viziuni de ansamblu asupra comunicării interpersonale și gestiunii grupului Probleme deschise ale domeniului 	2 ore	conversația, problematizarea, metodele și tehnicile gândirii critice	
Bibliografie curs			
<p>[1] Cabin, Ph., Dortier, J.-F., (coord.) (2010). Comunicarea: Perspective actuale, Editura Polirom, Iași;</p> <p>[2] Chelcea, Septimiu. (2005). Comunicarea nonverbală: gesturile și postura. Editura Comunicare.ro.</p> <p>[3] Chelcea, Septimiu. (coord.). (2004). Comunicarea nonverbală în spațiul public. Editura Tritonic, București.</p> <p>[4] Emmer, E. T., Evertson, C. M., & Worsham, M. E. (2009). Classroom management for middle and high school teachers.</p> <p>[5] Ficeac, Bogdan. (2006). Tehnici de manipulare. Editia a VI-a. Editura C.H. Beck, Bucuresti.</p> <p>[6] Kory, F. (2016). Comunicarea interpersonală. Polirom via PublishDrive.</p> <p>[7] Laslett, R., & Smith, C. (2002). Effective classroom management: A teacher's guide. Routledge.</p> <p>[8] Mihai, D. (2016). Fundamentele comunicării interpersonale. ALL via PublishDrive.</p> <p>[9] Mucchielli, Alex. (2008). Comunicarea în institutii și organizatii, Editura Polirom, Iași;</p> <p>[10] Mucchielli, Alex. (2006). Teoria proceselor de comunicare. Institutul European, Iasi.</p> <p>[11] Olivesi, Stephane. (2005). Comunicarea manageriala. Editura Tritonic, Bucuresti.</p> <p>[12] Panisoara, Ion Ovidiu. (2006). Comunicare eficienta. Editia a III-a revizuita și adaugita. Polirom, Bucuresti.</p> <p>[13] Panisoara, Ion-Ovidiu, (2008). Comunicarea eficienta, Editura Polirom, Iași.</p> <p>[14] Prutianu, Ștefan, (2004). Antrenamentul abilităților de comunicare. Editura Polirom.</p> <p>[15] Prutianu, Ștefan., (2000). Manual de comunicare și negociere în afaceri. I Comunicarea. Editura Polirom, Iași.</p> <p>[16] Prutianu, Ștefan., Manual de comunicare și negociere în afaceri. I Comunicarea. Editura Polirom, Iași, 2000.</p> <p>[17] Rogojinaru, Adela. (coordonator). (2006). Comunicare și cultura- aplicatii interdisciplinare. Editura Tritonic, Bucuresti.</p> <p>[18] Schipor, Doina Maria (2009) Strategii de formare a formatorilor în perspectivă interculturală, (2009) Editura Didactică și Pedagogică R.A., 2009, ISBN 978-973-30-2510-8.</p> <p>[19] Solomon, D., & Theiss, J. (2012). Interpersonal communication: Putting theory into practice. Routledge.</p> <p>[20] Stanton, Nicki. (1995). Comunicarea. Societatea Știință și Tehnică SA, Iași.</p> <p>[21] Șoitu, Laurențiu. (1997). Comunicare și acțiune. Institutul European, Iași.</p> <p>[22] Van Cuilenburg, J.J., et al. (2000). Știința comunicării. Editura Humanitas, București.</p>			

[23] Wood, J. T. (2015). Interpersonal communication: Everyday encounters. Nelson Education.			
Seminar	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Eficientizarea comunicării I <ul style="list-style-type: none"> Forme și tipuri de comunicare în situații educaționale; Funcții ale comunicării în contexte educaționale; Analiza unor situații de comunicare educațională. Studiu de caz. 	2 ore	explicația, problematizarea, conversația studiul de caz	
2. Eficientizarea comunicării II <ul style="list-style-type: none"> Ascultarea activă – modalități de implementare, efecte educative, modalități de dezvoltare a capacității de ascultare activă; Asertivitatea – modalități de dezvoltare a comportamentului asertiv. Aplicații ale ascultării active și ale atitudinii asertive în comunicarea educațională. 	2 ore	explicația, conversația, descoperirea dirijată	
3. Eficientizarea comunicării III - Vorbirea în public <ul style="list-style-type: none"> Caracteristici ale vorbirii în public; Variabile constructive și distructive ale vorbirii în public. Modalități de gestionare a emoțiilor. Modalități de dezvoltare a abilităților de vorbire în public. 	2 ore	descoperirea dirijată, conversația, studiul de caz	
4. Mecanisme de influență care intervin în comunicare <ul style="list-style-type: none"> Efectele nonverbalului și paraverbalului asupra impactului mesajului; Tehnici de influență aplicabile în mediul școlar. Analiza posibilelor efecte. 	2 ore	explicația, conversația, descoperirea dirijată	
5. Comunicare și managementul grupului mic <ul style="list-style-type: none"> Ce este grupul și când apare el în viața copilului; Grupul clasă de elevi – efecte asupra dezvoltării în plan cognitiv, afectiv, psihosocial; Modalități de utilizare a grupului pentru a influența dezvoltarea copilului. 	2 ore	conversația, problematizarea, studiul de caz	
6. Gestiunea conflictelor de la nivelul școlii <ul style="list-style-type: none"> Intervenția în situații de criză și conflict: negocierea, medierea, peer mediation. Aplicații 	2 ore	conversația, descoperirea dirijată, studiul de caz	
7. Dimensiuni culturale ale comunicării interpersonale <ul style="list-style-type: none"> Modele culturale ale comunicării Dimensiuni culturale asociate valorii și dinamicii grupului Comunicarea interpersonală în perspectiva universalismului cultural și a implicării tehnologiei comunicării. Comunicarea în grupul virtual. 	2 ore	conversația, problematizarea, conversația, problematizarea, studiul de caz	
Bibliografie seminar			
<p>[1] Abric, Jean Claude, Psihologia comunicării; teorii și metode, Ed. Polirom, Iași, 2002.</p> <p>[2] Anghel, P., Stiluri și metode de comunicare, Ed. Aramis, București, 2003.</p> <p>[3] Dospinescu, V., Semiotică și discurs didactic, E.D.P., București, 1998;</p> <p>[4] Ferreol, G., Flageul, N., Metode și tehnici de exprimare scrisă și orală, Polirom, Iași, 1998;</p> <p>[5] Grant, B., Hennings, D., Mișcările, gestică și mimica profesorului, E.D.P., București, 1977;</p> <p>[6] Grant, W., Rezolvarea conflictelor, Teora, București, 1998;</p> <p>[7] Iacob, L., Cercetarea comunicării astăzi, în Psihologie socială, coord. Adrian Neculau, Editura "Polirom", Iași, 1996;</p> <p>[8] Leroy G., Dialogul în educație, București, EDP, 1974;</p> <p>[9] Mucchielli, Alex. Teoria proceselor de comunicare. Institutul European, Iasi, 2006.</p> <p>[10] Panisoara, Ion-Ovidiu, Comunicarea eficienta, Editura Polirom, Iași, 2008;</p> <p>[11] Pease, A. (1993), Limbajul trupului, Editura Polimark, București</p> <p>[12] Prutianu, Ștefan. Antrenamentul abilităților de comunicare. Editura Polirom, 2004.</p> <p>[13] Schipor, Doina Maria (2009) Strategii de formare a formatorilor în perspectivă interculturală, (2009) Editura Didactică și Pedagogică R.A., 2009, ISBN 978-973-30-2510-8.</p> <p>[14] Șoitu, Laurențiu. Comunicare și acțiune. Institutul European, Iași, 1997.</p> <p>[15] Stan, E., (1999), Profesorul între autoritate și putere, Ed. Teora, București</p> <p>[16] Stanton, Nicki. Comunicarea. Societatea Știință și Tehnică SA, Iași, 1995.</p> <p>[17] Vlăsceanu, M., (1993) Psihosociologia educației și învățământului, Ed. Paideia, București.</p>			

1. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei au fost elaborate ca urmare a consultării programelor de studii similare din țară, a așteptărilor și evaluărilor Inspectoratului Școlar Județean Suceava, Asociației Învățătorilor Suceveni.

2. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea reperelor teoretice oferite în vederea analizei situații de management instituțional; Dezvoltarea unor strategii de comunicare eficientă în scopul intervenției psihopedagogice la nivelul grupurilor; Evidențierea variabilelor comunicării interpersonale care intervin în managementul instituțiilor educaționale. 	Test docimologic	25%
		Studiul de caz	25%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> Demonstrarea capacității de a analiza și interveni adecvat într-o situație educativă problematică din perspectiva reperelor oferite de disciplina Comunicare interpersonală și gestiunea grupului; Demonstrarea capacității de a utiliza cunoștințele specifice Comunicării interpersonale și gestiunii grupului în soluționarea unor situații școlare problematice. 	Portofoliul	25%
		Studiul de caz	25%
Laborator	-	-	-
Proiect	-	-	-

Standard minim de performanță

Standarde minime pentru nota 5:

- capacitatea de a opera minimal în sfera teoretică a Comunicării interpersonale și gestiunii grupului;
- capacitatea de a aplica informațiile specifice Comunicării interpersonale și gestiunii grupului în contexte didactice concrete;

Standarde minime pentru nota 10:

- capacitatea de a nuanța subtil sistemul terminologic al Comunicării interpersonale și gestiunii grupului în vederea surprinderii contextelor sociale și școlare diverse;
- demonstrarea capacității de a utiliza cunoștințele specifice Comunicării interpersonale și gestiunii grupului în soluționarea unor situații școlare problematice;
- abilitatea de a acționa diferențiat în funcție de variabilele comunicării interpersonale pentru a determina efecte pozitive la nivelul managementului instituțiilor educative.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
25.09.2020	conf. univ. dr. Maria-Doina SCHIPOR 	conf. univ. dr. Maria-Doina SCHIPOR

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
1.10.2020	conf. univ. dr. Otilia CLIPA

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
04/10/2020	conf. univ. dr. Aurora Adina COLOMEISCHI